

มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา
ภาษาบาลี ๐๐๐ ๑๓๖

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาเขตขอนแก่น คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาปรัชญา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ภาษาบาลี ๐๐๐ ๑๓๖ (Pali)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต ๓ (๓-๐-๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร : พระครูศรีปริยัติบัณฑิต ,ผศ.ดร. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา : พระครูศรีปริยัติบัณฑิต ,ผศ.ดร. พธ.ด.(ปรัชญา) M.A. (Philosophy) พธ.บ.(ปรัชญา)
อาจารย์ผู้สอน : พระครูศรีปริยัติบัณฑิต ,ผศ.ดร.
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๖ ชั้นปีที่ ๑ สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา/สาขาวิชาพระพุทธศาสนา (ภาคสมทบ)
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ต.โคกสี อ.เมือง จ.ขอนแก่น
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๓๐ พ.ค. ๒๕๖๖

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้นิสิตรู้และเข้าใจความเป็นมาและพัฒนาการของภาษาบาลี หลักบาลีไวยากรณ์ และนำหลักบาลีไวยากรณ์เพื่อการแต่งภาษาบาลีและการแปลภาษาบาลีทั้งโดยอรรถและโดยพยัญชนะให้ถูกต้องตามหลักภาษาและความสัมพันธ์ของบทในประโยคภาษาบาลี

๑. วัตถุประสงค์

นิสิตศึกษารายวิชานี้จบแล้วสามารถ

๑. รู้และเข้าใจความหมาย ความสำคัญและคุณประโยชน์ของภาษาบาลีได้
๒. อธิบายกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ภาษาบาลีได้
๓. ถ่ายทอดความรู้เรื่องหลักไวยากรณ์ภาษาบาลีให้ผู้อื่นเข้าใจได้
๔. อธิบายความต่างกันระหว่างภาษาบาลีกับภาษาอื่น ๆ ได้
๕. รู้และเข้าใจหลักไวยากรณ์เพื่อการแต่งแปลบาลี
๖. รู้และเข้าใจประโยค และความสัมพันธ์ของบทในประโยคภาษาบาลี
๗. รู้และเข้าใจหลักการแปลและการแต่งบาลี

๒. วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

๑. กำลังดำเนินการทำสื่อการเรียนการสอนโดย e-learning
๒. เปลี่ยนแปลงเนื้อหาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักฐานเชิงประจักษ์
๓. เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการศึกษายุคใหม่
๔. เพื่อปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สอนให้สอดคล้องกับความจริง

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาบาลีไวยากรณ์ ประกอบด้วย อักษรวิธี วจวิภาค และหลักการแต่ง-แปลบาลีเบื้องต้น

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๘ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๑๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา แจ้งการให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์สาขาและในห้องเรียน
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มตามความต้องการ ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ โดยมีการแจ้งผ่านทาง Email Address)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๔.๑ การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
ด้านบุคลิกภาพ	มีการสอดแทรกเรื่องการสำรวมในสมณภาวะ การครองจีวรหรือการแต่งกาย การเข้า

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
	สังคมและศาสนพิธี เทคนิคการเจรจา สื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้อง และในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศก่อนที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา
ด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบตลอดจนมีวินัยในตนเอง	-กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนิสิตต้องทำงานเป็นกลุ่มและมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำรายงานตลอดจน กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงานเพื่อเป็นการฝึกให้นิสิตได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี -มีกิจกรรมนิสิตที่มอบหมายให้นิสิตหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรมเพื่อฝึกให้นิสิตมีความรับผิดชอบ -มีกติกาที่จะสร้างวินัยในตนเองเช่นการเข้าเรียนตรงเวลาเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เสริมความกล้าในการแสดงความคิดเห็น
ทักษะ IT	การนำเสนอรายงานในชั้นเรียน กำหนดให้นิสิตนำเสนอรายงานโดยใช้ Power Point หรือ การตัดต่อ VDO สั้น ๆ ๕ -๗ นาที นำเสนอหน้าชั้นและโพสต์ลงใน You Tube หรือ Facebook เพื่อเพิ่มทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ประมวลผลทางสถิติ
จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการให้ความรู้แก่นิสิตในการนำเอาความรู้ทางด้านภาษาบาลีไปใช้ในการทำงานที่จะทำให้นิสิตอยู่ร่วมกับคนอื่นและคนในสังคมได้

๔.๒ การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน (จาก มคอ.๒ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

ความรับผิดชอบหลัก ความรับผิดชอบรอง

๑. ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม	๒. ทักษะด้านความรู้				๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	
	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○

๔.๒.๑ คุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
(๑) มีศีลธรรม และศรัทธา อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา	(๑) สอดแทรกเรื่องศีลธรรม ศรัทธา จิตสาธารณะและการเสียสละเพื่อส่วนรวม ในการเรียนการสอน	(๑) สังเกตพฤติกรรมของนิสิตในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง (๒) อภิปราย รายงาน การนำเสนอและการตอบคำถาม
(๔) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและ	๑) ขณะบรรยาย หรือทำกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บรรยายจะสอดแทรกเรื่องการรับฟังความ	๑) ประเมินโดยผู้สอนและเพื่อนสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน ๒) ประเมินจากผลงานและความรับผิดชอบใน

ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	ความเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	งานที่ได้รับมอบหมาย
----------------------------	--	---------------------

๔.๒.๒ ความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา
(๑) มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา	(๑) สอนแบบบรรยายและใช้โจทย์ปัญหา	(๑) ทดสอบย่อย (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย (๔) นำเสนอผลงาน

๔.๒.๓ ทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา
(๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน	(๑) สอนแบบบรรยายโดยใช้ภาพประกอบ (๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ (๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ	(๑) ทดสอบย่อย (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย

๔.๒.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
(๒) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล	(๑) มอบหมายงานกลุ่ม (๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน	(๑) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออก ระหว่างการเรียนการสอนและการทำงานร่วมกับเพื่อน (๒) ประเมินผลงานที่ได้รับมอบหมาย (๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต

๔.๒.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
(๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสาร ความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน	(๑) สอนโดยการฝึกปฏิบัติ (๒) มอบหมายงานค้นคว้าความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ	(๑) ทดสอบย่อย (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย

๑.แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	คำชี้แจง - ชี้แจงแนวการเรียนการสอน - แจงจุดประสงค์รายวิชา - แนะนำแหล่งค้นคว้าและเอกสาร บทที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาบาลี ๑.๑ ความหมายและความสำคัญของภาษาบาลี ๑.๒ การเขียนและการอ่านภาษาบาลี	๓	แนะนำการเรียนตาม รายละเอียดวิชา (มคอ.๓) -Power Point -ซักถามข้อสงสัย	พระครูศรีปริยัติ บัณฑิต ,ผศ.ดร.
๒	บทที่ ๒ อักษรวิธี ๒.๑ อักษรในภาษาบาลี ๒.๒ ฐาน-กรรมของอักษร ๒.๓ อักษรเกิดในสองฐาน ๒.๔ การแบ่งอักษรตามฐานเกิด ๒.๕ เสียงอักษร	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระครูศรีปริยัติ บัณฑิต ,ผศ.ดร.
๓	บทที่ ๓ สन्धि ๓.๑ สระสนธิ ๓.๒ พยัญชนะสนธิ ๓.๓ นิคคหิตสนธิ	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระครูศรีปริยัติ บัณฑิต ,ผศ.ดร.
๔	บทที่ ๔ นามศัพท์ ๔.๑ นามนาม ๔.๒ คุณนาม ๔.๓ สัพพนาม ๔.๔ การแจกนามศัพท์ - การแจกนามศัพท์ในปุงลึงค์ - การแจกนามศัพท์ในอิตถิลึงค์ - การแจกนามศัพท์ในนปุงสกลึงค์	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระครูศรีปริยัติ บัณฑิต ,ผศ.ดร.
๕	บทที่ ๕ กติปิยศัพท์ ๕.๑ การแจกกติปิยศัพท์ ๕.๒ การแจกสังขยา ๕.๓ การแจกสัพพนาม	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระครูศรีปริยัติ บัณฑิต ,ผศ.ดร.
๖	บทที่ ๖ อพยยศัพท์ ๖.๑ อุปสัค ๖.๒ นิบาต ๖.๓ ปัจจัย	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระครูศรีปริยัติ บัณฑิต ,ผศ.ดร.

๗	บทที่ ๗ อาชญาต ๗.๑ องค์ประกอบของอาชญาต ๘ อย่าง -วิภัตติ, กาล, บท -วจนะ, บรูษ, ธาตุ -วากจ, ปัจจัย	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระครูศรีปริยัติ บัณฑิต , ผศ.ดร.
๘	สอบกลางภาค	๓		
๙	บทที่ ๙ กิริยาภิกถ์ ๙.๑.การแจกธาตูลงในกิตปัจจัย ๙.๒.การแจกธาตูลงในกิจปัจจัย ๙.๓.การแจกธาตูลงในกิตกิจปัจจัย	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระครูศรีปริยัติ บัณฑิต , ผศ.ดร.
๑๐	บทที่ ๑๐ นามภิกถ์ ๑๐.๑ วิเคราะห์นามศัพท์ในกิตปัจจัย ๑๐.๒ วิเคราะห์นามศัพท์ในกิจปัจจัย ๑๐.๓ วิเคราะห์นามศัพท์ในกิตกิจปัจจัย	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระครูศรีปริยัติ บัณฑิต , ผศ.ดร.
๑๑	บทที่ ๑๑ สมาส ๑๑.๑. กัมมธารยสมาส ๑๑.๒. ทิคูสมาส ๑๑.๓. ตัปปุริสสมาส ๑๑.๔. ทวันทวสมาส ๑๑.๕. อพยยิภาวสมาส ๑๑.๖. พหุพพิหีสมาส ๑๒.๑. สามัญญุตถิต ๑๒.๒. ตัถถิตพิเศษ	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระครูศรีปริยัติ บัณฑิต , ผศ.ดร.
๑๒	บทที่ ๑๒ หลักไวยากรณ์เพื่อการแต่ง-แปลบาลี ๑๓.๑ หน้าที่ของนาม ๑๓.๑ บทที่ใช้เป็นประธานในประโยค ๑๓.๑ บทกิริยา ๑๓.๑ บทขยายกิริยา	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระครูศรีปริยัติ บัณฑิต , ผศ.ดร.
๑๓	บทที่ ๑๓ ประโยคในภาษาบาลี ๑๓.๑ ประโยคที่จัดตามโครงสร้างทางไวยากรณ์ ๑๓.๒ ประโยคที่จัดตามเนื้อหา ๑๓.๓ ประโยคที่จัดตามหลักสัมพันธ์	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระครูศรีปริยัติ บัณฑิต , ผศ.ดร.
๑๔	บทที่ ๑๔ ความสัมพันธ์ของบทในประโยค ๑๔.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างบทประธานกับ บทขยายประธาน ๑๔.๒ ความสัมพันธ์ระหว่างบทประธานกับ บทกิริยาในระหว่าง ๑๔.๓ ความสัมพันธ์ระหว่างบทประธานกับ	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระครูศรีปริยัติ บัณฑิต , ผศ.ดร.

	บทกิริยาในคัมภากย์ ๑๔.๔ ความสัมพันธ์ระหว่างบทกรรมกับบท กิริยา			
๑๕	บทที่ ๑๕ หลักการแต่งบาลี ๑๕.๑ หลักการเรียงนิบาต ๑๕.๒ หลักการเรียงบทนามนาม ๑๕.๓ หลักการเรียงบทวิเสสนะ ๑๕.๔ หลักการเรียงบทกิริยา ๑๕.๕ หลักการวางบทกิริยาวิเสสนะ ๑๕.๖ หลักการเรียงวิกติกัตตา	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระครูศรีปริยัติ บัณฑิต , ผศ.ดร.
๑๖	บทที่ ๑๖ หลักการแปลบาลี ๑๖.๑ ประเภทการแปล - การแปลโดยพยัญชนะ - การแปลโดยอรรถ ๑๖.๒ หลักการแปลและลำดับการแปลบาลี ๑๖.๓ หลักการแปลประโยคเลขนอก-เลขใน ๑๖.๔ หลักการแปลประโยคอุปมา-อุปไมย	๓	- บรรยาย - ตอบข้อซักถาม - สรุปสาระสำคัญ - ทำแบบฝึกหัดประจำบท	พระครูศรีปริยัติ บัณฑิต , ผศ.ดร.
๑๗	สอบปลายภาค	๓	ข้อสอบ	กรรมการ

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	๑.๑, ๒.๑, ๓.๑, ๔.๑	สอบระหว่างภาค สอบประเมินผลปลายภาค	๘ ๑๖	๒๐% ๕๐%
๒	๑.๑ ๒.๑ ๓.๑ ๔.๑	วิเคราะห์กรณีศึกษา / การค้นคว้า ความกระตือรือร้น การนำเสนอ รายงาน ความรับผิดชอบ งานกลุ่ม / ผลงาน ส่งงานตามกำหนด ทดสอบประจำบท / สอบย่อย	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐%
๓	๑.๑ ๒.๑	พฤติกรรมการเข้าชั้นเรียน ระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑.เอกสารและตำราหลัก

- คณะกรรมการแต่งตั้งตำราหมากฎราชวิทยาลัย, **วิธีแปลมคธเป็นไทย วิธีแต่งฉันท**, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์หมากฎราชวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๔๑.
- จรุง วรรณกสิณานนท์, ดร., **บาลียุคใหม่ เรียนง่ายกว่าเดิม**, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พุทธลีลา พ.ศ. ๒๕๔๙.
- จำลอง สารพัตติก, รศ.ดร., **แบบเรียนร่วมหาบาลีเล่ม ๑**, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๔๔.
- พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช), **หลักการแปลไทยเป็นมคธสำหรับชั้นประโยค ป.ธ. ๔-๕**, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลี้ยงเชียง, พ.ศ. ๒๕๔๑.
- เวทย์ วรรณัญ, **แบบเรียนบาลีไวยากรณ์สมบูรณ์เล่ม ๑**, กรุงเทพมหานคร: หจก.ไทยรายวันการพิมพ์, ๒๕๔๙.
- พระมหาประสิทธิ์ สิริปัญญา, **แต่งและแปลบาลี**, โรงพิมพ์นิติธรรมการพิมพ์, ๒๕๕๐.

๒.เอกสารและข้อมูลสำคัญ

- เอกสารประกอบการสอน **วิชาบาลีไวยากรณ์** : คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๕๘
- เอกสารประกอบการสอน **วิชาแต่งแปลบาลี** : คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๕๙
- หนังสืออุกฤษภากยปริวัตน์ ภาค ๑-๒ (สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส)

๓.เอกสารและข้อมูลแนะนำ

เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในรายวิชา เช่น google, wikipedia, คัมภีร์อภิธานปิฎก และคัมภีร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง, คำอธิบายศัพท์เฉพาะทางภาษาบาลี

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑.กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลของรายวิชานี้ นิสิตได้จัดทำเป็นกิจกรรมทางวิชาการในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาและผู้เข้าร่วม ดังนี้

- ๑) จัดให้มีการเสวนากลุ่ม ระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนิสิตผู้เรียน
- ๒) การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมในด้านต่างๆของผู้เรียน
- ๓) จัดทำแบบประเมินรายวิชา และแบบประเมินผู้สอน
- ๔) ให้การเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ซึ่งจัดทำขึ้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับทางผู้สอนได้

๒.กลยุทธ์การประเมินการสอน

กลยุทธ์ในการรวบรวมข้อมูล เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของการสอน ดังนี้

- ๑) การศึกษา สังเกตการณ์ การสอน ของผู้ร่วมทีมการสอน
- ๒) ประเมินผลคะแนนที่ได้จากการสอบทุกครั้ง
- ๓) ประเมินทบทวนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นระยะ

๓.การปรับปรุงการสอน

ภายหลังจากการประเมินการสอนในข้อ ๒ เสร็จแล้ว จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมเสวนาในการระดมสมอง เพื่อหาข้อที่ดีที่สุด และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- ๑) จัดให้มีการสัมมนา เรื่องการจัดการเรียนรายวิชานี้
- ๒) การทำวิจัยในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

๔.การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างการสอนรายวิชานี้กำลังดำเนินไป ผู้สอนต้องมีการทบทวนผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในรายวิชาเป็นระยะ จากการสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงการพิจารณาจากผลการสอบประจำบท การสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทดสอบผลสัมฤทธิ์โดยภาพรวมในวิชานี้ ดังนี้

- ๑) การทวนสอบ การให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์ท่านอื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่ใช่อาจารย์ผู้สอนประจำวิชา
- ๒) ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบจากรายงาน หลักการให้คะแนนสอบและการให้คะแนนพฤติกรรม

๕.การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากการประเมินผลและทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของรายวิชาแล้ว ได้มีการจัดการวางแผนปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพ ดังนี้

- ๑) ปรับปรุงรายวิชาทุกๆ ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลงานทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ ตามข้อ ๔.
- ๒) อาจเปลี่ยน หรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนมีมุมมองในเรื่องการนำความรู้จากรายวิชานี้มาแก้ปัญหาต่างๆได้ หรืองานวิจัยแนวคิดใหม่ๆของผู้สอน

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

ลงชื่อ

(พระครูศรีปริยัติบัณฑิต ,ผศ.ดร.)

๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖